

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖG

SKOLEN

GRUNDLAGD-AV FRITHIOF HELLBERG

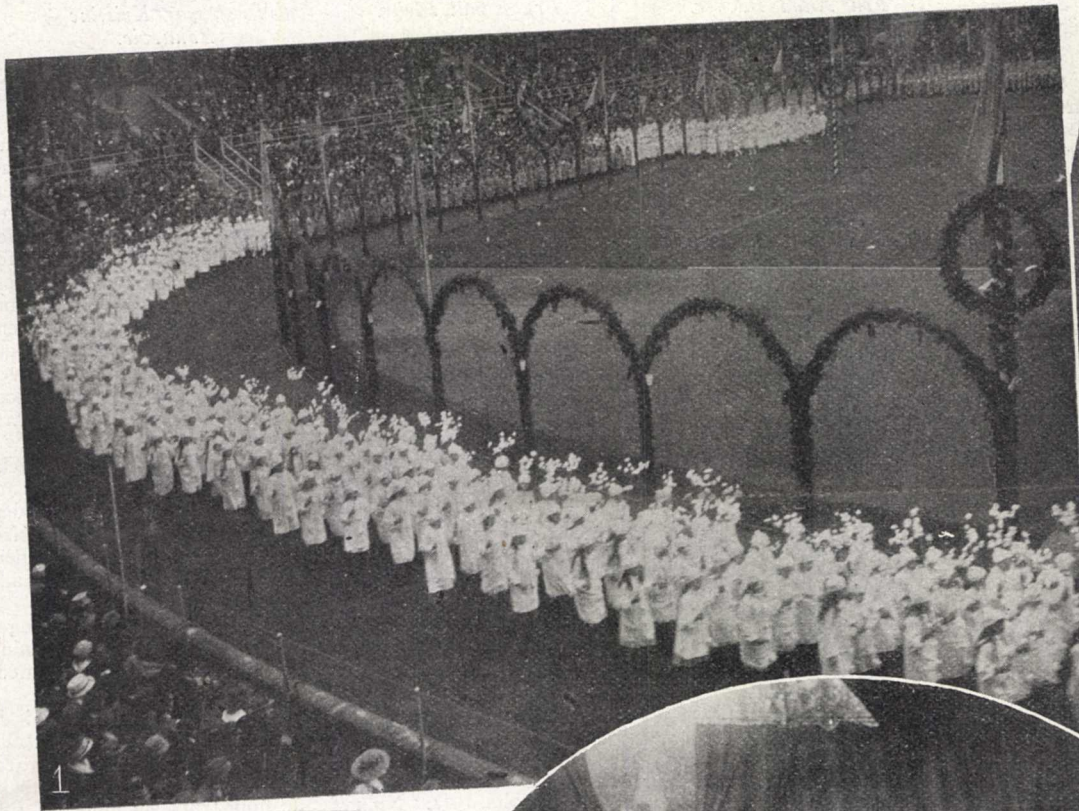
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SONDAGEN DEN 26 SEPTEMBER 1920.

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERÄRE:
EBBA THEORIN.

Barnens Dag i Stockholm.

1. De fyra årstidernas blommor intåga på Stadion. 2. Bilen, som utgör en nitvinst i Barnens Dags lotteri, körd av Gösta Ekman och Tora Teje. 3. I väntan på in-

marschen. 4. De 3,000 barnen på Stadion. 5. Fanborgen av studenter på krönet av läktaren. — O. Ellqvist foto.

Ett kvinnornas storting.

Lady Ishbel Aberdeen.

M:me Avril de Sainte-Croix.

Fru Anna Backer.

Fru Randi Blehr.

Professor Kristine Bonnevie.

DEN SOM ALDRIG BEVISTAT EN VÄRLDS-kongress för kvinnor kan svärigen göra sig en föreställning om hur lärorik en dylik är för den vetgirige. Man lär, inte bara genom de i och för sig intressanta förhandlingarna, utan kanske än mer genom att göra personlig bekantskap med framstående individer från alla delar av världen. I ett kort samtal kan man i bästa fall plötsligen få en skarpare inblick i ett frammande lands förhållanden och ett starkare intryck av egendomligheterna i dess folksjäl än genom att läsa aldrig så digra böcker. Man förstår bättre den stora skillnaden i ras och trosbekännelse m. m. och man känner varmare vad som trots allt enar kvinnor över hela jorden, oberoende av färg, av gudsbegrepp, av levnadsvanor och allt som kan vara himmelsvitt åtskiljande.

Man talar t. ex. med presidenten i I. C. W., Lady Ishbel Aberdeen, den högresta blonda skottskan, med anor från Robert Bruce, makan till jarlen av Aberdeen som har innehaft Skottlands högsta ämbetsställning, varit vice kung i Irland och vice kung i Canada m. m. Man ser i henne personifikationen av det förnämligaste av allt förnämligt, och förstår att släktens ärorika historia ligger bakom hela hennes välbalancerade väsen. Det är lätt att inse vad en sådan personlighet, utrustad med klart förstånd, en hög bildning och ett för sina medmänniskor varmt brinnande hjärta skall kunna uträtta, när hon av ödet blivit placerad i ansvarsfull och ledande ställning. Hennes arbete har gått ut på att höja kvinnornas ställning och utveckling på varje område de beträda.

I Irland kämpade hon f. ö. för Irland åt irländarne och hennes kärlek till detta folk besvarades varmt. I Skottland ledde hon bl. a. de liberala kvinnornas förening. I Canada upptog hon kvinnornas arbete bland kvinnor av alla klasser och trossamfund och säger att hon aldrig kan vara nog tacksam för samvaron med dem. Särskilt ägnade hon sig åt sjukvårdsutbildningen, som då stod lågt i Canada. Många andra sociala institutioner ha henne

att tacka för sin tillkomst och i allt sitt arbete har hon haft stöd av sin make.

Lady Aberdeen är en god talare, försedd med en stor stämma, humor och munterhet vid sidan av djupt allvar. Kensingtonuniversitetet har hedrat henne med utnämningen jur. d:r.

Hon har nu av sagt sig ordförandeskapet i I. C. W. där hon presiderat i mer än tjugo år och där hon torde vara tämligen oersättlig. Trots sina 63 år har hon med sin berghälsa ännu krafter nog för den viktiga platsen, men hon anser att presidenten nu bör tillhöra ett neutralt land. Till hennes efterträdare är vald ordföranden i det schweiziska kvinnoförbundet, Madame Chaponnière-Choix, som har varit diakonissa och tagit livlig del i socialt arbete, särskilt till kroppsarbeterskornas bästa. Hon liknar till sitt yttre på en prick en snäll prästmor på landet i Sverige, är mycket språkkunnig, men fyller nog inte de representativa fordringar man ställer på en världsorganisation sådan som I. C. W.

Nästa ögonblick träffar man en av de två svarta representanterna från Förenta staterna och gläds åt att fördomen mot de färgade har skingrats så pass att det varit möjligt att svarta representanter kunnat väljas trots gängse animositet mot denna ras. Man tänke sig vad denna svarta ras har emot sig. Ingen annan historia än lidandets och förödmjukelsens har hon i sin härstamning, intet av prestige eller släktens stöd kan hjälpa henne fram. Ensam ser hon ut, men målmedveten, stilla och stark, och hon för sitt huvud högt. Ett drag av vemod är dock lätt att läsa i hennes leende.

Så möter man den lilla kinesiskan Mrs Lo Chung, gift med Kinas minister i London. Hon har fått sin bildning i Amerika och England och ivrar för den begynnande kvinnorörelsen i sitt fosterland. Hon hade tillbringat en längre tid i Sverige med sin far som var en känd politiker. Mrs Lo Chung är Kinas enda representant. Eljes komma även de mest avlägsna länder såsom Australien och Syd-Afrika med delegation, d. v. s. 10 delegerade och 10 suppleanter. Amerika t. ex. har över 50 deltagare i kongressen.

Från Ukraina ha två kvinnor kommit. Den ena ser ut som ett bedärande litet genomskinligt skogstroll med ramsvart hår som en buske kring huvudet och svarta ögon, flammande som stora eldar, tunn och späd och hyperlegant efter sista parisermod. Hon befinns vara fil. dr och en modig liten dam som utstått nästan övermänskliga modor för ett par månader sedan, bland boskapen i en boskapsvagn. Senare hade hon ej ens kunnat komma fram.

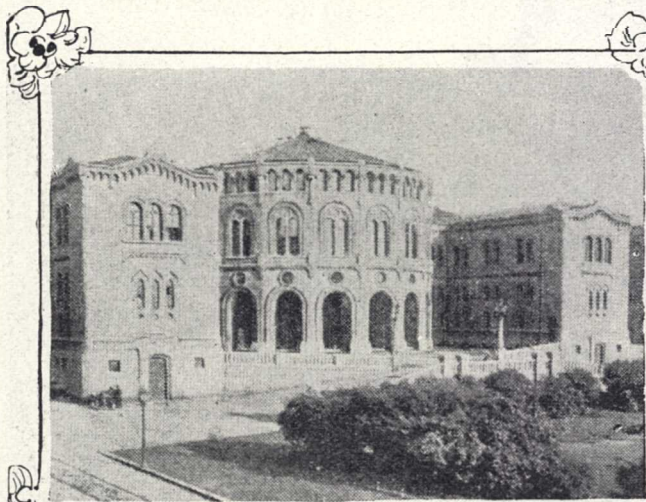
Hon talar glödande ord om sitt land, om barnens gränslösa lidanden o. s. v. Den andra ukrainskan är till det yttre sin landsmaninnas kontrast. Även hon talar gripande ord om barnen. Gör vad ni kan för Ukrainas barn, säger hon med bedjande, hjärtslitande blick på den hon talar med.

De ukrainska kvinnornas sammanhållning tycks vara stor. De ha ukrainska kvinnoföreningar ej blott i eget land utan i sex av Europas huvudstäder. De ta dessutom en betydelsefull del i männens frihetskamp och ha alla rättigheter lika med männen. Sex kvinnor äro deputerade i parlamentet och alla ämbeten äro öppna även för kvinnor.

Mycket vore att säga om kvinnornas ställning i de olika länderna, men utrymmet i denna tidning medger tyvärr ej mer än flyktiga och lösryckta meddelanden.

Kongressveteranen Mrs Dobson, ordförande i de tasmaniska kvinnornas nationalråd, har bevistat alla I. C. W:s kongresser under sin 30-åriga tillvaro. Hon var även med på vår rösträttskongress i Stockholm 1911. Nu ryggade hon, trots sin ålder, ej tillbaka för de två månadernas sjöresa hit.

I det hela blir man i sanning imponerad av det intensiva arbete för kvinnornas frigörelse och utveckling som bedrivs i större eller mindre skala i alla länder över hela världen. Och inte mindre över kvinnornas verksamhet i det allmänna, varom ländernas rapporter ge ofta häpnadsväckande meddelanden. Överallt äro kvinnorna flitiga som myror. I detta avseende behöver Sverige inte skämmas för sig, men vi ha ändock mycket att lära av flera andra länder, däribland sammanhållningens och sammanlutningens ofantliga betydelse.

STORTINGSBYGGNADEN, DÄR KONGRESSEN HÖLLS

MME. CHAPONNIÈRE-CHOIX ORDFÖRANDE I J. C. W.

MRS EMILY DOTSON TASMANIEN

FR. HENNI FORCHHAMMER ORDF. I DANSKE KVINDERS NATIONALRÅD

Radioaktivt — Hårläkemedlen RA—DI—ON — Vetenskapligt

Gränad botas och förhindras. Pris pr burk 3:50.
CHEM. ANST. IBIS, 11 Stora Nygatan, Stockholm.

Riks tel. 17076
Allm. tel. 14629

Obs! Mjällbildning och håravfall upphöra. Nytt hår även på skalliga personer, om hårrötterna ej äro döda. Pris pr flaska 6:—.

Det internationella kvinnorådets sjätte kongress i Kristiania. Brev till Idun av Ann Margret Holmgren.

Fru Ilmi Hellstén, Helsingfors. Medlem av lantdagen m. m.

Fru Nico Hambro, ordf. i Norska Kvinders Nationalraad.

Mrs R. P. Hannam, Syd-Afrika.

Fru Betsy Kjelsberg, v. ordf. i Norska Kvinders Nationalraad.

Drottning Maud.

Från Indien har endast i representant funnit vägen hit, men hon lär vara så mycket mer framstående. De asiatiska kvinnorna ha ännu ej hunnit så långt som sina systrar i de övriga världsdelen, men kvinnosaken är även där i god frammarsch.

Från de nordiska länderna ses många av de kända, bästa arbetshästarna både från kvinnosakens och fredssakens fält såsom fröken *Henni Forchhammer*, vice president i I. C. W. och ordförande i det danska Nationalrådet, fru *Wright*, fru *Tyberg*, fröken *Daugaard*, den talangfulla redaktören av "Tidens Kvinder" med flera, samtliga strålande av glädje över återföreningen med Sönder-Jylland.

Från Finland ha 7 representanter gjort den dyrbara färden och göra som i allt arbete en god insats.

På ett av de offentliga mötena redogjorde fru *Ilmi Hellstén* för den intressanta Marthaföreningen, som efter kriget har fördubblats och nu består av 30 000 medlemmar och 300 filialer med stora underavdelningar i bygderna i alla städer och kommuner över hela landet, där kvinnor ur alla samhällsgrupper möta regelbundet var och varannan vecka i kulturellt samarbete för hemmens upplysning. Kvinnorna av olika bildningsgrad lära där av varandras erfarenheter. Marthaföreningen stiftades det olycksdigra året 1899 då förtrycket från öster bröt in och var nära att förkva det finska folket. I ofärdens stund sammanslöto kvinnorna sig till hjälp för fosterlandet. Verksamhetslusten tändes och upplysningsarbetet började inom sådana grenar av praktiskt arbete som äro ägnade att bedrivas i och genom hemmen. Gemensamhetskänslan mellan alla de kvinnor som ville viga sitt liv åt arbete för hemmets och fäderneslandets bästa blev drivfjädern i Marthas kulturarbete.

Man avundas de finska kvinnorna en sådan aktiv och demokratisk kvinnoförening och önskar att den svenska Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt kunde omdanas till ett lika väl organiserat och livaktigt medborgarförbund för upplysning och gagnarlik verksamhet. Det vore en lycka för Sveriges kvinnor som för hela landet.

De norska kvinnornas nationalråd är även en av-

undsvårt livskraftig sammanslutning av över 400 kvinnoföreningar. I spetsen för detta råd står den kunniga och duktiga fru *Nico Hambro* med en kraftig vice ordförande, vid sin sida, fabriksinspektören fru *Betsy Kjelsberg*. Norska Kvinders Nationalraad omfattar över 400 filialer och för en i hög grad allmännyttig tillvaro.

Kvindesaksföreningen i Kristiania har en outtröttlig ordförande i fru *Randi Blehr* som i nio år varit bosatt i Stockholm, där hennes man var norsk statsminister. Hennes kärlek och vänskap till Sverige förnekar sig aldrig, likasom inte heller hennes stora hängivenhet för allt som kan befördra den stora fredssaken.

Den sällskapliga samvaron är en av kongressens kanske viktigaste delar. Där är det som banden mellan länderna knyts, band som kunna få väsentligt inflytande i framtiden. För denna sida av kongressen har det varit rikligt sörjt. Första dagen hade det norska nationalrådet te för 500 damer i hotell Bristol, där massor av stadens unga damer, vitklädda och med vita små hättor på huvudet, hjälpte till med serveringen. Genast stiftades bekantskaper och tungomålen surrade kring öronen i babylonisk förbistring.

Kristiania kommun bjöd på en tur i härligaste solsken upp till den gudomligt vackra belägna Frogneråtern, med utsikt över fjorden, där frukost serverades och statsminister *Halvorsen* talade minnesrika ord till kvinnorna. Det var minsan inte den gamla frasmelodin till damerna som ljöd, utan det var allvarsfyllda ord till kvinnliga arbetskamrater av vilka han väntade en ny och värdefull hjälp i fredsarbetet. Statsmän och regeringar ha så många intressen, menade han, men här hade kvinnorna en mission framför andra. De skulle gå rätt på saken. Hans hopp om Nationernas förbund som han varmt intresserade sig för växte när han såg alla dessa kvinnor i systerligt arbete, de skulle "bygga hjärtelagets väg, den enda som bär till folkens lycka."

Stadens ordförande, dr *Martinsen*, talade i samma anda och menade

att världens kvinnor hade redan för många år sedan bildat sitt eget Nationernas förbund i International Council. Kvinnorna hade höjt sig över männen i ideal och aktning för vad som verkligen är värt att leva för. De ha visat sig förstå att folken, liksom individerna måste få plats och att intet tvång kan hjälpa en nation framåt. Kvinnornas mod och tro prisades och han framhöll att kanske intet annat land kunde förstå betydelsen av kvinnornas arbete så bra som Norge, som i så många år och allt starkare och starkare övertygats om att kvinnor och män måste arbeta samman för att förnya civilisationen.

De norska männens ord gingo djupt till kvinnornas tacksamma hjärtan. Männens tillit behövs om kvinnornas för deras utveckling till samhällsmedborgare oumbärliga självtillit skall kunna växa. Männens dikt till kvinnorna vid denna fest berörde även fredssaken:

"Bryt hvert mordervaaben sönder,
tramp al uret ned.
Reis et samfund som forkynder
fred, retfærdighet.

Den norska regeringens representant, professor *Kristine Bonnevie* yttrade också i sitt hälsningstal till I. C. W. att liksom kvinnorna i alla länder hade tagit en väsentlig del i krigets börda, så var hon viss om att de nu ville ställa sig i främsta ledet i det stora och svåra arbetet för fred som förestår.

En fest som var icke mindre vacker, om också helt annorlunda till sin struktur än kommunens, var drottningens te på slottet för 500 kvinnor. Drottningen stod själv på enkelt borgerligt vis i den övre hallen med kungen vid sin sida och tog varje gäst välkommande i hand.

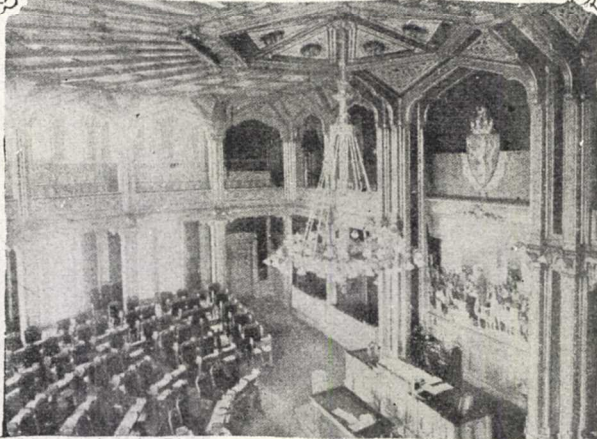
I den stora balsalen intogs te och kakor, uppdukade på ett långt bord, prytt av de norska kvinnor-

FRÖKEN FREDRIKKE MØRCK

FRU EVA UPPMARK
ORDF. I SV. NAT. FÖRB. DELEG.

FRU SOFIE VÖSS

STORTINGSSALEN

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste.

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

MINA LEVNADSMINNEN. Av Helena Nyblom.

(Forts.)

OCH DET ÄR LÅNGT IFRÅN, ATT de ännu göra det. Svenskarne, isynnerhet skåningarne, resa till Köpenhamn för att roa sig och göra uppköp. Danskarna resa till Malmö för att äta frukost, till Kullen för att bada och kanske någon gång till Stockholm för att bese staden. De förstå för det mesta varandras språk mycket dåligt. Man berättar om en svensk student, som kom till Köpenhamn och vid hamnen blev mottagen av sin värd:

"Er De træt?" frågade dansken. "Nej, jag är bara tjugosju!" svarade studenten. "Jasaa! De har været søsyg!" sade dansken deltagande. Man kan ju tänka sig resultatet av deras fortsatta konversation.

Det är inte ovanligt, att svenskarne göra sig bättre förstådda i Köpenhamn, när de tala tyska, än när de använda sitt eget språk, och samma förhållande finner man i Sverige, där menige man har svårt att uppfatta danska, ja till och med minsta danska accent.

Är Danmark inte blott Köpenhamn, så kan det i ännu högre grad sägas, att Sverige inte blott är Stockholm.

Sverige är ett stort land, vars många provinser ha en fullkomligt olika karaktär, både vad natur och folk angår. Liknar Skåne Danmark med de vida, frukbara slätterna, bokskogarna och havet, så liknar Norrland Norge med sina väldiga fjäll, de stora härliga granskogarna och de imponerande vattenfallen. Sörmland är en grön idyll med de många rika herrgårdarna vid sina sjöar och Dalsland har en ideel karaktär med sin starkt kuperade terräng, de undersköna trädmassorna och de långa, djupa sjöarna. Östergötland med Omberg och Västergötland med Kinnekulle och Billingen har vart och ett sin egendomliga charm, med en ständig omväxling av skogklädda höjder och fruktbart land. Västkusten med sin karga skärgård har färgprakt, och Lappland lär, på beskrivningen, övergå allt i linjeskönhet och strålande belysningar. Och på detta sätt har varje del av landet sin egendomliga prägel.

Jag har rest tämligen mycket omkring i Sveriges olika landskap, och var gång jag kommer till en ny del av landet, tänker jag: "Nej, detta är ändå det allra vackraste!" Och hur olika är inte folket i Sveriges alla provinser! Redan i Uppsala, där unga män från nästan alla delar av landet studera, märkte jag denna stora skillnad i karaktären. Och man ser det ännu mer när man färdas på landet och gör bekantskap med folket. Medan skåningarna, liksom alla slättbor, äro gladare och gemytligare, finner man i Sveriges berg- och skogsprovinser många underliga människotyper, ja, på herrgårdarna har det levat familjer, vilkas historia är lika fantastisk och sagolik som vad man läser om i Gösta Berlings saga.

Över hela det sydliga och mellersta Sverige ligga otaliga herrgårdar strödda som vita pärlor, och efter min erfarenhet är just herrgårdsfolket, adliga och oadliga, landets bästa folk. De flesta av dessa herrgårdar ha i många släktled ägts av samma familj, och många av dem ha därför bevarat traditionen från svunnen tid. De största och rikaste gårdarna innehålla ofta dyrbara konstskatter. Man kan finna utmärkta familjeporätt av både holländska och italienska mästare, sällsynta bibliotek och förtjusande möbler från Frankrike och Italien. Dessutom talar själva

Arthur Hazelius.

arkitekturen på många av dessa gårdar om en utvecklad smak och vittnar om, att Sverige en gång har haft sin storhetstid, då det inte stod efter något land i Europa.

Familjelivet på dessa svenska herrgårdar förefaller mig vara det mest normala. Barnen uppfostras till arbete och till att ständigt minnas ordspråket: "noblesse oblige". Hur än livet utvecklar deras olika öden, ha de dock i fädernehemmet ett centrum, som förenar dem alla, och denna lokalpatriotism ger dem ofta ett stöd och en värdighet, som visar sig i hela deras personlighet. Ännu finns i de gamla svenska herrgårdsfamiljerna mycket av den ridderliga uppmärksamhet, som nu för tiden mer och mer blir omodern, men som alltid kommer att behålla sin betydelse som uttryck för ett humant tänkesätt. Jag känner ingen mera tilltalande företeelse än en väluppfostrad svensk adelsdam. Hon kan utföra vilket arbete som helst och förlorar dock aldrig sin prinsesselika hållning. Hon älskar sitt hem och livet på landet, och finner alltid dagen uppfylld av många kära plikter. Kort sagt, hon är helt igenom motsatsen till societetens damer i huvudstaden.

Den stora svenska adeln med dess inflytande på politik och konst har tryckt sin prägel på hela folket. Svenskarne äro som helhet ett aristokratiskt folk. Jag menar inte därmed att demokratiska idéer och demokratiska ideal skulle vara dem främmande, men folkkaraktären är övervägande förnäm. Det ser man bäst, när en flicka av folket genom giftermål kommer in i en förnäm familj. Det dröjer inte länge, innan hon för sig och uppträder med samma värdighet och älskvärdhet som personerna i hennes omgivning. Och hur

Carl XV.

många fina och framstående intelligenser kan man inte möta bland fullkomligt obildade människor!

Det finns ett annat slags svenskar, och det är dem utlänningarna oftast möta. Det är de s. k. "punschmopsarna", som sitta på restauranger och kaféer i sällskap med sina utpynnade damer. Man får inte tro, att detta slags människor äro representanter för landet, lika litet som den italienska borgarklassen representerar den italienska karaktären. Över hela världen finner man ju i de stora städerna svärmar av liknande dagdrivare, som fylla restauranger och nöjeslokaler. Men känner man inga andra, så känner man inte folket.

Jag har ofta tänkt, att den största lycka skulle ha varit, att ha kommit till världen på en svensk herrgård. Men så tänker jag strax därpå: "Och den största sorg, att nödgas lämna den." Och det ödet har drabbat många av de svenska herrgårdsfamiljerna. Är gården inte fideikommiss, blir man ofta tvungen att sälja den i dessa tider, då lanthuset avkastar så litet. Då blir det familjens öde, att se sin gamla familjeborg stå övergiven. Har någon bryggare, fabrikör eller rik bonde köpt egendomen, är skogen snart nedhuggen, parken fördärvad och på de vackraste och ensammaste platserna vid vattenfallen eller sjön visslar nu en fabrik och sänder sin rök och stank över trakten. Det måtte nästan vara sorgligare att uppleva något sådant, än att se sina närmaste dö!

När jag tänker på de skandinaviska länderna, föreställer jag mig alltid Sverige personifierat som en ung riddersman, Danmark som en välbärgad borgare och Norge som en stolt bonde.

Vad skulle inte dessa tre, förenade som goda vänner, kunna uträtta? — Men att en kung skulle kunna regera över dem alla tre, är och förblir en omöjlig tanke. Därtill är rikenas utsträckning för stor och folkkaraktären allt för djupt olika.

Vart och ett av folken har så utpräglade dygder och fel, att de inte skulle kunna bo under samma tak, men däremot kunde de, som goda kamrater, lära av varandra och i nödens stund hjälpa varandra.

*

I maj månad 1863 kom Carl Rupert Nyblom till Danmark från Italien. Jag hade fått lov att resa ut till Sorö för att möta honom, sedan jag först hade berättat för min mor, vad som väntade mig. Tidigt en morgon kom nattåget från Korsör. Fru Heise kom in i mitt rum och sade: "Ja, nu kan jag inte hjälpa det. Men nu är han här!"

Varpå jag sprang upp på vinden och gömde mig bakom en dragkista. Men fru Heise hämtade ned mig och knuffade in mig genom dörren till deras vardagsrum, som hon stängde efter mig. Jag trodde hon hade följt med, men jag fann mig själv ensam ansikte mot ansikte med Nyblom, som stod framför mig i resdräkt med en resväska över axeln. Han tog mig i handen och sade: "Ja, jag behöver väl inte säga något!" varpå jag endast svarade: "Nej!" och så sprang jag min väg igen.

Denna gång gick jag inte upp på vinden, utan sprang in till fru Tidemand, som bodde i översta våningen i Heises hus. Jag rusade in och omfamnade henne så stormande, att hon var nära att falla i kull. Det skulle ju vara en hemlighet med min förlovning, till dess jag hade varit inne hos mina föräldrar

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

IDUNS PRENUMERATIONS-PRIS:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:	
Helt år	Kr. 16:—
Halvt år	» 8:25
Kvartal	» 4:25
4:de kvartalet	» 5:—

IDUNS ANNONSPRIS:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre eft. text.	Utländska annonser:
45 öre å textside.	45 öre efter text., 50 öre
20 % förhöjning för å textside, 2 % förh.	särskild begärd plats, för särsk. begärd plats.

med Nyblom, och fru Tidemand satte upp en mycket förvånad min och låtsade, som om hon inte förstod någonting. Emellertid kunde jag ju inte stanna uppe hos henne utan måste ned till de andra igen.

De följande åtta dagarna, som Nyblom och jag tillbragte i Sorö, slog skogen ut. En av de vackraste syner i naturen är ju en bokskog första veckan efter det den slagit ut. Sorö ligger, som man vet, likt ett fågelbo mitt i en krans av skogar, och nu voro alla dessa ett enda hav av genomskinligt, lysande grönt.

Det var det härligaste väder, och vi voro nästan hela tiden ute i det fria. I början ville jag alltid helst ha Ville Heise med, när vi två gingo våra promenader, men småningom kände hon sig överflödigt och stannade helst hemma. Det enda besök vi avlade under denna vecka, var hos akademiens rektor, som på den tiden hette Bojesen. Han var en liten livlig och gemytlig man och bodde med sin hustru, som var en ståtlig, älskvärd dam, i en mycket vacker bostad, där det fanns en myllrande massa blommor.

Varken rektor Bojesen eller hans fru anade, att Nyblom och jag voro förlovade. Då vi hade varit inne i Köpenhamn och kommo tillbaka till Sorö för att ännu en gång tillbringa någon tid där ute, kommo vi från tåget en solklar förmiddag och gingo förbi akademien, medan där var undervisning. Man hörde elevernas mumlande genom de öppna fönsterna i skol-salarna.

Utanför var det alldeles stilla, och då vi kommo gående, arm i arm, knastrade gruset på sandgången. Rektor Bojesen, som hade lektion, gick till fönstret för att se, vem det kunde vara, som kom gående. Då han fick öga på oss två lyfte han handen och hotade eftertryckligt med fingret. Men det var inte bara en överraskning för honom utan för alla mina vänner i Köpenhamn, att jag hade förlovat mig med en svensk. Då de flesta av våra närmaste vänner voro goda skandinaver, väckte det deras sympati, ty man fann, att det mest praktiska sätt, att realisera skandinavismen, var, att grannlanden gifte sina barn med varandra.

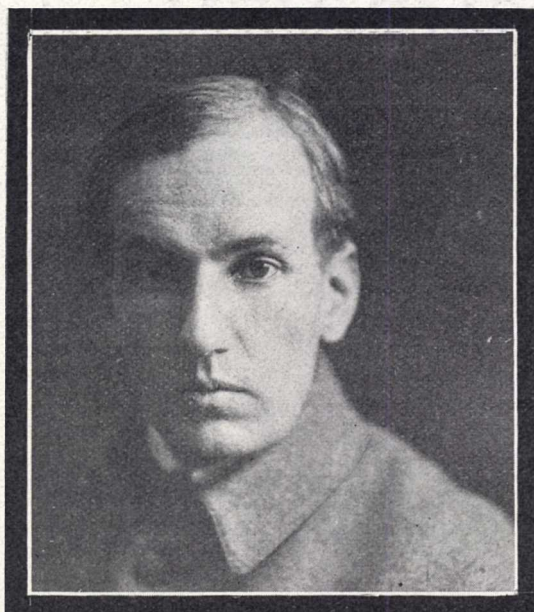
Det var i alla fall inte alltid så roligt för Nyblom, att vandra omkring till en mängd okända familjer och bli förevisad. Vi voro gladast, när det inte var någon hemma. Jag minns en gång då vi hade tagit på oss beklagande miner, för att vi inte träffade den familj vi sökte, och lämnat våra visitkort, hur vi sedan, ofantligt glada, dansade ned för trapporna, men fingo syn på en kokerska eller hushållerska, som från ett fönster i köksavdelningen betraktade oss strängt och förebrående. —

På sommaren kom Nyblom tillbaka till Danmark, och vi tillbragte sommarferien på Samsö.

Den 15 november dog Fredrik den sjunde. Det väckte stor och allmän landssorg. Man såg kriget med Tyskland närma sig med stora steg, och man hade satt mycken tillit till denne kung, som var ansedd som en utpräglat dansksinnad man. Hans likfärd blev därför en sorgfest, vari hela landet deltog.

Vi bodde vid den tiden på Christianshavn i Halberstadts och Philips gård vid hörnet av Lille Torvegade ut emot stranden. Det var samma gård som Hage och Puggard förr hade ägt, och där jag hade dansat på mina första baler. Nu hade far atelier i danssalen, och vår övriga våning var i entresolvåningen. Då fönsterna i vårt vardagsrum vette ut emot stranden, och båten med Fredrik den sjundes kista just skulle passera den vägen, var det många, som hade bedt om att få plats hos oss för att se sorgtåget komma förbi.

Det var en lugn, mulen aften, då vi stodo

Dan Andersson.

DAN ANDERSSON ÄR DÖD. HELT PLÖTSLIGT gick han bort, den unge begåvade och livsprövade diktaren, slogs ned som ett ungt träd av stormen, för att tala symboliskt, men i själva verket offer för grov vårdslöshet av någon tjänsteande på ett litet stockholmshotell, där han händelsevis kommit att bo.

Han satt inne med stora möjligheter som livsskildrare, han levde sin dikt, ty han hade erfarit tillvarons underliga spel på gott och ont — mest ont — mer än de flesta vid hans unga år.

Han var en allvarlig tänkare, en lyssnare, en spörjare, som bortsåg från det oväsentliga för att forska efter det som ligger utanför den synliga tillvarons trånga cirkel. I hans fjärrskådande blick och i det halvt vemodiga, halvt hårda draget kring hans mun lågo ständigt frågorna: varför och varthän? Kanske finner hans befriade ande nu svaret. —

Dr Torsten Fogelqvist belyste i en briljant essay i Idun n:r 1 för i år Dan Andersson som människa och skald. Vi hänvisa eventuellt intresserade läsare till densamma, enär utrymmesbrist nu hindra oss att rekapitulera något av innehållet.

.....
sammanpackade vid de små fönsterna och väntade. Plötsligt hörde man musik långt borta, som småningom kom närmare, och nu gled båten fram med kungens kista. Dämpade trummor och blåsinstrument ledsagade den med sitt dova spel. Hela intrycket var gripande; den mörka aftonen, den halvt synliga båten, som gled förbi med kungabåren, den tragiska musiken och alla de närvarandes stilla sorg; — allt tycktes förutsäga den smärtans tid, som hade börjat för Danmark.

Kvartalsskiftet stundar

vadan ärade kvartalsprenumeranter torde utan dröjsmål förnya sitt abonnemang för undvikande av avbrott i expeditionen.

Som förut få kvartalsabonnenterna tillgodoräkna sig

Iduns Julnummer

med dess förträffliga litterära innehåll av våra främsta författare och artistiska illustrativa utstyrsel av framstående konstnärer.

Prenumerera genast!

Christian den nionde, som nu var Danmarks konung, var på den tiden långt ifrån populär. Man trodde om honom, att han hade tyska sympatier, och det var inte lätt för honom, att bli efterträdare till Fredrik den sjunde, som hade vunnit hela folket, som den, som givit det grundlagen.

Det varade dock inte många år, förrän man lärde något helt annat. Få kungar ha väl blivit älskade av hela folket så som Christian den nionde. Så småningom vann han allas hjärtan på grund av sin sanna och ädla karaktär och sitt anspråkslösa väsen. Men medan hans stjärna alltjämt steg högre, dalade Fredrik den sjundes betydligt. Man började förstå, hur liten del han egentligen hade haft i grundlagens givande, och vad hans person beträffar, var det inte de mest smickrande upplysningar man fick av dem, som hade stått honom nära. Han blev ett bevis på, hur ett visst kamratligt, raskt, för att inte säga rätt sätt att ungås med människor ofta kan göra en högtstående person populär. Men närmare skärskådad mister denna jargon hela sin glans och förekommer till och med dem, som inte ha varit vittne därtill, som något simpelt och stötande.

Christian den nionde gjorde intet för att vinna popularitet, men omärkligt, vann han hela sitt folks aktning och kärlek.

Av en ren slump var jag med om, att utropa honom till kung. Jag kom från en spelktion och gick över slottsplatsen hem emot Christianshavn. Då jag gick förbi slottet, märkte jag, att några få personer, som gingo samma väg, stannade och tittade upp mot en balkong högt uppe. Och där kom minister Hall ut genom en dörr. Han var i stor uniform med ordnar, och i det han vände sig åt alla håll, ropade han så högt han kunde:

”Fredrik den syvende er död.

Christian den niende er Danmarks Konge!”

Varefter han försvann, och Christian den nionde kom ut på balkongen och hälsade åt alla håll. — Vi voro väl knappt ett dussin människor, som ropade hurra.

I december 1863 utbröt revolution i Holstein, och den första februari 1864 gingo tyskarna över Ejderen. Därmed började kriget. I december 1863 hade Nyblom åter kommit ned till Köpenhamn för att fira min tjugoförsta födelsedag och stanna över julen.

Strax innan kriget utbröt voro vi en aften på en ungdomsbjudning hos amiral Wulff. Då alla voro samlade, kom värdinnan, fru Antoinette Wulff, springande in med en tidning, som hon svängde som en fana. Hon flög rakt i famnen på Nyblom och visade på ett ställe i tidningen. Det var det bekanta telegrammet från Carl den femtonde: ”Han kommer själv med 30,000 man.”

Jag kan inte beskriva, vilken hänryckning det väckte. Man grät, skrattade och omfamnade varandra. Här var då äntligen den verkliga, sanna skandinavismen. Nu såg man, att Sverige var ett trofast broderland, som inte övergav sin lidande broder i nödens stund.

Det varade tyvärr inte länge, förrän detta kungliga bud visade sig blott vara ett uttryck för Carl den femtondes privata känslor. Louis de Geer, som då var statsminister, har i sina *Minnen* visat, hur omöjligt det skulle ha varit för Sverige, att sända Danmark hjälp i kriget 1864. Varken kläder, vapen eller ammunition fanns i ordning. Man kan numera knappt förstå, hur en kung kunde våga att på egen hand utsända ett så ödesdigert bud, och ännu mindre, att det inte väckte större indignation, då detta löfte dunstade bort som rök.

(Forts.)

och munnen kröktes i ett halvt vekt, halvt spotskt leende.

— Så hade Chrisman inte alls varit den han är, sade Jaquette lågt och med gråt i stämman, och hon kände det som om hon skulle förblöda av sorg. Hennes hjärta slog tungt och dovt som klämtande kyrkklockor och det susade för hennes öron. För Chrisman, som för henne var mannen bland alla män, hade hon gärna offrat sitt unga, rika liv och så skulle hon sitta där som ett maktlöst vittne till hans smärta. Men ändå kunde hon inte bli riktigt ond på Miriam. Fast hon önskade att Gud ville tända den heliga vreden i hennes hjärta och att han ville ge henne en tunga av eld att tala med.

Att Miriam älskade honom, hade ju alla sett och förstått och bara detta att hon i alla händelser ville bära hans kristallhjärta betydde väl dock att där fanns något hopp.

— Du menar inte vad du säger, Miriam, vädjade Jaquette, och du förstår inte dig själv. En kvinna kastar väl inte med berådt mod bort sin livslycka så som du har gjort. Att män göra det ibland, det har man ju sett bevis på — men — aldrig en kvinna. Mannen har ju sitt kall, sin verksamhet att leva för, han kan förresten söka sin ersättning utom hemmet — om han vill — medan vi kvinnor, vad vårt livskall än är, så är dock kärleken det enda verkliga i vårt liv.

Det är inte möjligt att du för bekvämlighets och lättjas skull kan försmå en sådan dyrbar skatt som din och Chrismans kärlek?

— Lilla barn, sade Miriam och böjde sig ner och strök sin kind mot Jaquettes, du är just som skapad för Chrisman, hans tre rum och kök och ensamjungfru, eller ingen jungfru alls men — jag medger att jag bleve rasande, om han bleve förtjust i dig.

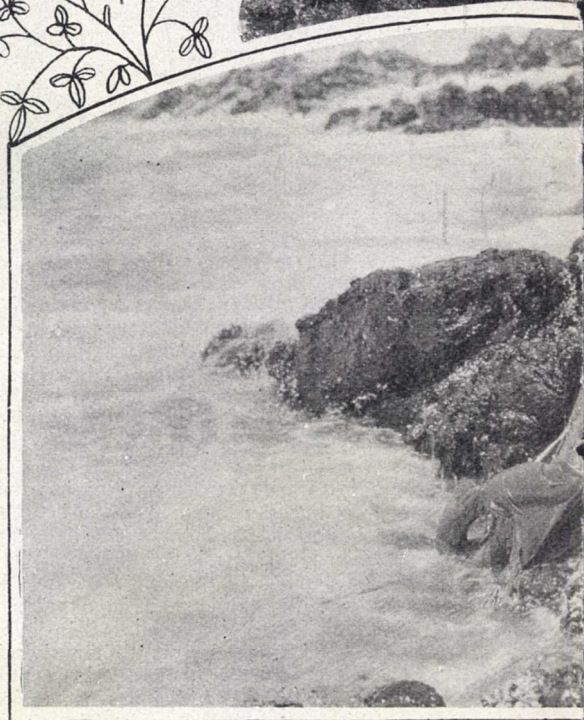
Jaquette blev blosande röd och fick tårarna i ögonen. De sista hjärtlösa orden gjorde henne både svindande glad och svidande ond.

— Där ser du. Du skulle inte tåla att han brydde sig om någon annan, men sviker du honom — så kommer

han att göra det förr eller senare, tänk på det. Därför *måste* du låta honom veta, att du inte menade det du sade i går.

— Det kan jag aldrig säga, sade Miriam hårt, jag kan inte bli hans. Det vore den största olycka för honom att få mig, onyttiga varelse, till hustru. Vad jag än själv känner så — — tror jag inte på kärleken. Se på mina föräldrar, se på edra egna, se på syskonen då de varit gifta några år, vad finns det kvar av den svindlande kärlekslyckan — ingenting. Gnat och grådask och vardaglighet. Jag kom en gång av en slump att få tag på några av fars och mors förlovningsbrev, och vet ni jag trodde inte mina ögon. Far skrev på ett ställe, att för en enda sekund av den lycka mor skänkt honom vore han villig att offra hela resten av sitt liv, ty nu hade han dock levat, och mor — ja hon fann de mest gripande, fina ord för att säga honom att den största lycka som fanns för henne var att få vara hans "toute petite chose" i alla tider. De hade inte mer, än Chrisman och jag skulle få, att börja med, och jag är säker om, att det var de trånga penningförhållandena som dödade deras stora, varma kärlek.

— Är du så säker på att den *är* död, sade Ja-

*Det
nyaste
på
vita
duken.*

quette. Jag tycker tvärtom att det förefaller att vara så bra mellan moster och morbror.

— "Så bra", hänlog Jaquette. Då nöjer jag mig sannerligen lika gärna med bara ett litet kallt kristallhjärta i behåll av den stora kärleken än att få höra att det är "så bra" mellan — Chrisman och Miriam. Skulle jag verkligen offra mina natters sömn och mina dagars ro för det där lilla "bra". Miriams röst darrade av vrede, men så fortsatte hon lugnare. Säg, tro ni att jag egentligen kan få det bättre än jag har, avgudad av er och uppsad som en drottning därhemma. Jag tror inte det finns någon man i världen som skulle vilja göra för mig vad ni och de mina göra, de må nu tala aldrig så om att bära mig på sina händer.

Men komma miljonerna i min väg, ja, då få vi se. Ty min själ trår lyx och vällevnad.

Ja, ja se inte så förfärad ut, jag säger bara vad så många andra tänka. Min enda förtjänst, om det nu är någon, är att jag är ärlig.

Tysta och misstämnda gingo flickorna hemåt med sina lingonkorgar. Det var omöjligt för Anna och Jaquette att verkligen tro på Miriam. Hon kunde inte mena vad hon sade. Men när inte stort mer än en vecka gått, så måste

de tro det ändå. Ty då de komma upp till Pelaregården stod en lyxbil med glänsande beslag och duniga fällar utanför det vita vildvinsomvuxna huset. Det var Jaquettes bror som kommit dit på en liten visit med sin gode vän bankir Godinzky. Visiten, som var ämnad att vara blott några timmar, blev utsträckt till åtta dar och innan bilen åter lämnade gården hade Miriam, till hela släktens stora missnöje, lovat Arne Godinzky att hjälpa honom att förbruka några av hans grumliga miljoner.

Jaquette blev under tiden som en skugga av sig själv och den zigenaraktiga lilla Anna var som en retlig, fräsande katt. — — —

Generalkonsulinnan Miriam Godinzky satt makligt tillbakalutad i en stor mjuk sidenfåtölj i violetta kabinetten och lekte tankspritt med en av stolens långa silkestofsar. Mellan hennes fint penslade ögonbryn skar sig ett djupt veck och kring munnen, som redan fått något av vällevnadens slapphet i linjerna, vilade en tung skugga av missnöje.

Då och då såg hon otåligt upp mot den lilla pendylen i blå emalj: — Om hon bara kunde begripa vad som gick åt Jaquette, som annars brukade vara så precis när hon lovat komma. Men i detsamma drogos de tunga silkesförhängena undan och Jaquette kom in med en het flamma av iver och brådska på vardera kinden.

— Kära du, förlåt, men jag råkade smättingarna i hallen och då måste jag stanna ett litet tag hos dem. De äro då alldeles förtjusande alla tre — allra helst Börje.

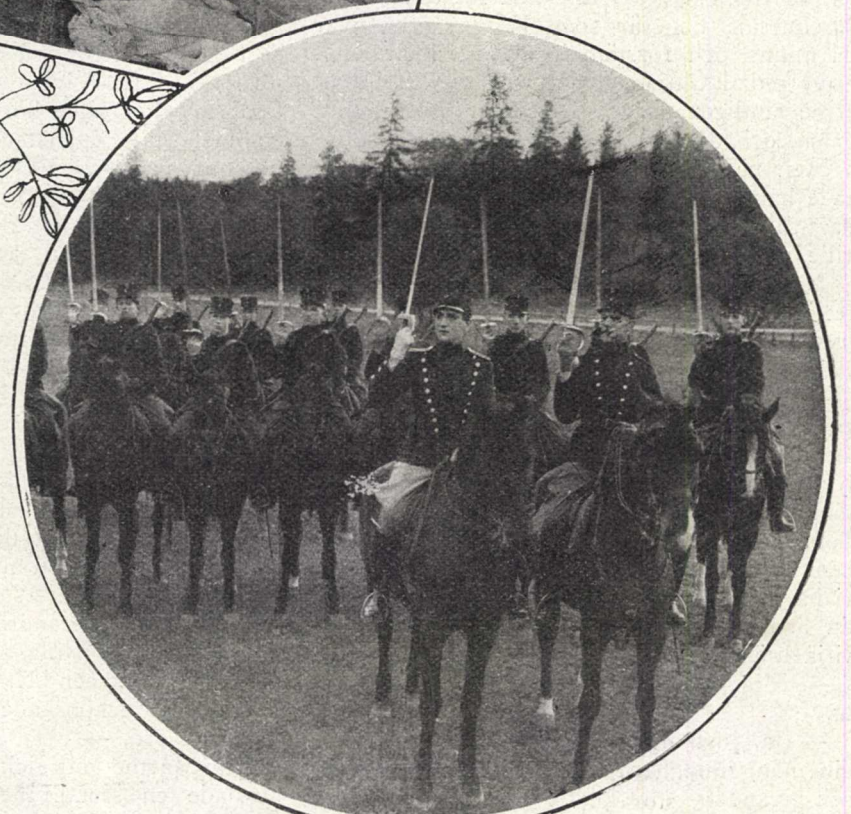
— Ja, det vet man väl att judebarn och kattungar alltid äro förtjusande — medan de äro små, sade Miriam kallt.

— Men Miriam då!

— Ja, vet du, jag har aldrig kunnat smälta att Börje kom så där som ett annat litet påbröd. Arne sade till mig, du vet ju att alla judar och orientaler håller så styvt på släktet, att det enda han fordrade av mig var att jag skänkte honom två barn och så, kan man tänka sig något mer banalt än att få tvillingar. Det är ju löjligt. Och på så vis

Två filmpremiärer ha i dagarna gått av stapeln i Stockholm. På Stureteatern "Guyrkoviczarna", ett muntert stycke efter ungraren H. Ferenc' kända roman med samma namn. Palladium har samtidigt framfört en effektfull och intressant film "Man och kvinna", byggd på det engelska skådespelet "The admirable" av J. M. Barries. Våra här meddelade bilder 1—5 framställa scener ur "Man och kvinna", medan n:ris 6 o. 7 äro hämtade från "Guyrkoviczarna".

fick han tre i stället för två och jag har hela tiden en känsla av att han lurat mig på något vis. Men det var inte alls för att tala om detta som jag ringde upp dig utan för att berätta att jag råkade Chrisman i går.

Jaquette, som satt och kände sig så underligt torftig och askungelik i sin cheviots-dräkt och sina grova skor mot silkesmattan, sidenet och förgyllningen, ryckte till lite och såg frågande ut.

— Det var på Nobelfesten i går på Grand. Miriam lekte nervöst med kristallhjärtat som stack fram i urringningen, och två gånger gick han förbi mig utan att hälsa. Men så märkte jag att han frågade generaldirektör Sivers om något, och så sågo de båda på mig och sedan kom han fram och hälsade. Kan du tänka att han sade rent ut att han inte riktigt kände igen mig först, att jag åldrats så och han var så kall och oberörd som om det aldrig varit något mellan oss.

Men ser du, det är inte det som gjort att jag inte kunnat sova i natt, utan ett samtal i ett av smårummen efter middagen. Jag minns inte alls hur det var att Chrisman och jag kom tillsammans igen och inte heller hur samtalet började, bara att vi sutto midt i en grupp och att någon kom in på tidens tecken, tror jag det var.

Man har ju hört glunkas om att Chrisman på de senare åren där ute i Amerika blivit nästan revolutionär, men att han blivit så som han var — det hade jag ändå inte trott.

Lika rent ut som han förut sagt att jag åldrats, sade han att sådana kvinnor som jag och mina gelikar, lyxkvinnor och vällevnadskvinnor, helt enkelt komme att blåsas bort från jorden av de rasande livsstormar, som nu komme att gå fram över världen. Det var inte förmögenheterna som skulle sopas bort utan de prunkande ogräs som levde på förmögenheterna. Han sade att han kände mängmiljonärshustrur och -döttrar som arbetade strängare än de flesta daglönare, starkt kännande sin skuld till samhället, men att han även kände såväl män som kvinnor, som inte vore annat än tärande parasiter, som vore en sann kräftskada på samhället och dem hade han och många med honom svurit sitt hat. Alla som inte arbeta för sitt bröd, efter förmåga och möjlighet, måste förintas.

Men ser du, Jaquette, det var inte bara orden utan sättet som han sade det på, som var så förfärligt, vi sutto alla förstenade och fascinerade ungefär som då vi sågo Envar du minns, och förstämningen satt kvar långt efter sedan Chrisman gått sin väg. Tills att Arne slutligen sade: — Den är galen, splitt galen, och då lättade det lite.

Men när jag så kom hem i natt, så började hans ord att dansa häxdans i min hjärna, tills att jag blev så trött att jag bara ville gråta.

Jaquette satt och följde förströdd mönstret i mattans mönster, medan hon helt sakta, liksom om hon blott tänkte för sig själv sade:

— Chrisman har nog rätt, fast det nog är en sak som han inte riktigt förstår och det är den andliga nöd och fattigdom som ni lyxkvinnor leva i, medan vi arbetande ha outtömliga källor av glädjeämnen att ösa ur. Som nu t. ex. jag, där ute på mitt lilla barnhem och Anna i sin med sitt textilhantverk, vi ha ju så oändligt mycket bättre än du och du anar inte hur gränslöst gärna vi skulle vilja hjälpa dig i din nöd.

— Mig? Miriam såg oförställt förundrad ut.

— Ja, just dig. Du hatar ju så godt som din man, dina barn äro dig blott till besvär och givandets stora glädje har du aldrig känt.

Men vad Chrisman ännu inte förstår, det kommer nog Anna att lära honom. Du vet ju, att de komma att gifta sig om ett par veckor.

— Vet. Inte ett ord har jag hört om det och detta säger du så lugnt.

— Jag tror att Chrisman kommer att bli lycklig, sade Jaquette stilla, och då får jag vara glad.

— Du är onaturlig, absolut onaturlig, och Miriam reste sig häftigt och slet av sig kristallhjärtat och räckte henne det.

— Nu kan du ge Anna detta från mig. Jag bryr mig inte om att reta Arne med att bära det längre. För resten tyckte Chrisman att jag blivit gammal och det kan jag aldrig förlåta honom. För Arne duger jag i alla fall, hänade hon.

— — —
Nu gå livsstormarna, som Chrisman talade om, fram över världen och många ha dragits in i dess virvel som vissnade löv och bland dem även Arne Godinzky som sköt sig då han drevs in i en affärsvindel, som han inte kunde komma ur.

Med några få spillror av det som var kvar ha Miriams barn flyttat ut till Jaquette, som är som en mor för dem alla, medan Miriam själv för en dyster och skamfull tillvaro på ett alkoholisthem.

Den stora kärleken.

Av HEDVIG BILLING.

(Forts. o. slut.)

— MEN LEENDET FÖRSVANN NÄSTAN genast och glansen i ögonen dog bort. Det var ett blekt litet ansikte med förtvivlan i ögonen och ett fast, beslutsamt drag kring den sammanpressade munnen, som sköt sig fram mellan henne och lyckodrömmen. — Lilla Marthe! — ja, nog kunde väl hennes kärlek, i all sin hänsynslösa självförglömmelse, också kallas stor? — Och låg det inte också en dold smärta och skälvede under Alfs hoppfulla ord? — Några ögonblick stred hon med sig själv — så var det över. — "Alf", sade hon allvarsam, "jag är inte den enda som kämpat om dig med döden. — När jag kom var det en annan kvinna — en ung kvinna! — som då satt vid din bädd och vårdade dig, som man vårdar sitt käraste." —

"En ung kvinna!" Alf hade rest sig på armbågen. — "Vem då? — Hennes namn, mamma — säg mig hennes namn!" — "Hon har varit här och frågat efter dig var dag se'n dess", fortfor fru Vivika — hon är här nu." — Ty fru Vivika som givit Marthe egen tamburnyckel, hade hört hur dörren till yttre rummet sakta öppnats och förstått vem som kommit in. — "Vill du, skall jag ropa in henne?" — Och vändande sig mot den halvöppna dörren bad hon! — "Marthe, mitt barn, kom in! — Alf vill tacka dig." — Då sköts dörren helt upp och Marthe stod i dörröppningen, frågande och en smula skygg, men när Alf sträckte armarna mot henne — "Marthe, min egen Marthe!" — gled hon fram mot honom och föll på knä vid soffan där han låg. — Och då såg fru Vivika att Marthe Mohrland var vacker. —

Utän att de unga märkte det, reste sig fru Vivika och gick tyst ut. — När hon kom in igen satt Marthe på den stol, där hon nyss förut själv suttit, och nu var det Marthes händer Alf höll i sina — och de talade tyst och förtroligt med varandra. — Fru Vivika stod några sekunder stilla med handen över ögonen, som om synen bländat henne, så gick hon fram och lyckönskade dem med glada och hjärtliga ord. —

När Marthe gått gick fru Vivika ikring och sysslade en stund, men då Alf ropade på

hennes kom hon och satte sig bredvid honom. — "Är du trött, gossen min" — frågade hon och strök ömt hans svartblanka hår — "trött av lycka?" — "Lyckan tröttar väl ingen", svarade Alf sakta, "men det är något jag ligger och tänker på. — Mor, du har ända från min barndom varit 'min stora kärlek', just som Simon Mohrland sade — men nu har Marthe kommit till — lilla Marthe, som jag håller så kär! — Säg mig uppriktigt, mor — känner du dig tillbakasatt för Marthes skull?" — Fru Vivika kvävde en suck som ville arbeta sig fram. — "Jag tror att vi alla tre äga 'den stora kärleken', svarade hon milt, "den om vilken det säges att den 'inte söker sitt', och din Marthe håller jag ju redan av. — Det blir nog bra alltsammans — oro dig bara inte, gossen min!" — Men Alf kände att det låg något undvikande i moderns vänliga ord och han såg ängsligt forskande in i hennes ansikte. — "Då blir det väl också så som vi alltid tänkt", bad han, — "att mamma kommer till mig — till oss, nu till våren? — Att jag gifter mig gör väl ingen skillnad; det är endast att vi bli två, i stället för en att hålla av och glädja mamma — jag och min egen Marthe." —

Men fru Vivika visste skillnaden — skillnaden i att från den första endast bli den andra — snart nog, kanske inte ens det! — i sonens hjärta, och hon kände det som en kniv vridits om någonstädes inom henne. — Då varnades hon av en blick in i Alfs upphetsade, ängsliga ansikte och med en kraftanstängning tvång hon åter fram besinning och lugn. — "Nej, vet du, det gör jag kanske ändå inte", svarade hon helt otvunget. — "Nu när både du och Isa få ert eget vill jag allt helst ha kvar mitt gamla hem, där jag har alla mina minnen. Då kunna ni komma och hälsa på mig, och jag kan turvis vara hos dig och Isa." — Hon smålog under det hon talade, martyrens och mödrarnas självförglömmande, evighetsljusa leende, och när hon såg hur hennes ord lugnade och tillfredsställde Alf, kände hon det som om hennes egen smärta lindrades härvid. —

Ty den stora kärleken, den som förmår ge allt och intet begära tillbaka, det är allena moderskärleken.

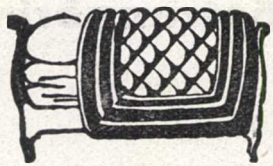
Löftets land.

Berättelse av HILDUR DIXELIUS-BRETTNER.

(Forts. fr. nr 35.)

"GRÄT DEN FATTIGA SJÄLEN ENDAST, sägandes allenast detsamma hon sagt många gånger tillföre att "int' en piga kan ha nå' barn." Sågo vi vid detta tvänne ynglingar de der kommo dragande med en pass halvårs gam mal oxkalf på vägen. Var kalfventriisk eller förgjord, att han inte ville gå utan lade sig mest i vägen, hade de med mångt hugg och slag, som var ren ynka att se, fått honom två eller tre steg, strax lade han sig igen. Stodo Lydias ögon stora vid detta och sade hon så till gevaldigern, att hade hon behov af att stiga ut af kärran. Sade jag gevaldigern, att ville jag vara henne följaktig, men steg hon ej, det väl gevaldigerns tanke varit, på sidan om vägen, utan gick hon med svårighet för fotbojorna fram till kalfven, som låg på vägen, sägandes till mannen, att derest kunde skaffa henne ett skedblad vatten skulle hon bota kalfven åt dem. Tog då en af männen upp en näfverryfva af byxfickan och stack den i diket efter vatten. Tog Lydia så ryfvan och hällde vattnet i vänstra örat af kalfven i det hon sade de orden: astulis astula cossotis forotis. Var det väl ej mer än sagdt, än kalfven for upp och satte rumpan

**DUN
TÄCKEN**

**Varma, hållbara,
eleganta.**

J. SVENSSON & BOURGHARDT
Täckfabrik och Fjäderrenseri
VINSLÖV.

Katalog
på
begäran.

Rikstel.
20 &
121.

FERNQVISTS KAPPAFFÄR
33 DROTNINGGATAN 33
KAPPOR, DRÄKTER och KJOLAR
BESTÄLLNINGSSKRÄDDERI
MED GARANTI FÖR VÄLSITNING
SKINNVAROR STORT URVAL
MODERATA PRISER

Syboardsmaskiner

Gyllenhammar
Hafre-Gryn, Hafre-Mjöl, Hafre-Must
Ge Hälsa och Krafter!

OBS! Gyllenhammars pak. Hafre-
must för klena personer och barn.

Goldwyn
TAND-CREAM

A.-B. De Förenade Kemiska Fabrikerne, Stockholm

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**
FÖRORDAS AV LÄKARE
•• Vid allmän svaghet,
nervositet, överansträng-
ning och sömnlöshet. ••
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

i vädret och gaf sig af efter vägen och kar-
larna sprungo allt det de förmådde och kun-
de dock intet hinna honom. Var det väl det,
att kalfven kände vatten i örat och inte de
orden hon sade som verkade detta, men logo
vi rätt hjärtligt vid att vi sågo efter dem och
hoppade gevaldigern af skratt så stor som
han var i fångkärnan. Men intet jag tror det
presten drog på munnen.

— Hade vi den natten så klent härberge,
att vi sofvo allesamman i en liten kammare.
Och var det en syn att se, det Lydia strax
sommnade så lugnt som hade hon varit ett
barn på sin moders armar och sof allt till
morgonen, men fick jag den natten ej en
blund i ögonen för en gevaldiger, den der
pratade och orerade i sömnen mest hela nat-
ten om en harmonika, den han intet kunde be-
gripa.”

XXXVI.

DÅ SARA ALELIA PÅ MORGONEN
kom ut, satt Norenus på brotrappan. Han
satt och grävde i sin påse, men fick brått att
knyta igen den, då han fick se henne. Han
sade inte hur han kommit så långt, och Sara
Alelia frågade inte heller. Hon undrade en-
dast att han inte gick in, utan satt ute, var-
till Norenus genmälde, att "osade det derin-
ne vedbränd prest.”

— Gick der två små kycklingar framför
brotrappan, voro de gula och så små och
fromma att de väl ej många dagar varit ute
af ägget. Beträktade Norenus dem länge och
med stor uppmärksamhet, hvarefter han frå-
gade mig, derest dessa två kommo i träta,
hvilkendera hade då att lyda den andre. Sade
jag, att var det väl svårt att säga, då de tyck-
tes mig just jämgoda. Hvertill Norenus gen-
mälde att väge väl jämgodheten föga, då
den, som i tio runda år frequenterat Uppsala
Academie var en lort för hvar mans häl. Hvar-
på han reste sig och tog påsen på ryggen och
gick ut af gården, icke aktande på det jag bad
honom stanna och äta frukostmat.”

Det var den dagen på aftonen som det svå-
ra åskvädret blev. Hela dagen hade värmen
varit tryckande och hästarna hade haft det
svårt med brömsen och fäflugorna, som hade
varit ettriga och vassa i stingen som mot ett
svårt oväder. Frampå eftermiddagen började
stora moln visa sig i nordost.

— Stego de som utur fördolda hol och
blefvo de blå och svarta och röda som koppa-
ren i färgen och stego allt högre. Och blef
luften alltmär stilla att snart intet löf rördes
och sutto småfågellarna tysta och flögo kråkor-
na med tysta vingslag åt skogen till. Satt
jag det skjutshället i fångkärnan hos Lydia
och såg jag hennes ansikte varda allt blekare
och smalare innanför hufvudduken och stodo
ögonen stilla i hufvudet på henne. Var väl
skyn snart lik en port af järn och af koppar,
den der stängde för de himmelska tjäll, och
var luften allt jämt lika stilla och tystnaden
så stor att det förnams som ett stort dån, då
kärorna foro efter vägen. Och var väl tyd-
ligt, att ur allt detta ett förskräckeligt oväder
skulle framgå. Sade Lydia alltjämt intet, men
vid att ljungelden började for hon snabbt ned
på botten af kärnan och ville ha kjorteln
öfver hufvudet, det der fallt sig svårt för hen-
ne i anseende till klöfvarna. Men fick hon
den dock öfver och hördes det alltför väl, det
hon låg och sade obegripliga ord, dem hon sade
allt fortare eftersom ljungelden gick och det
dundrade. Grof jag så hennes hufvud ut af
kjorteln, sägandes att intet ville jag veta af
slikt hedniskt väsen, utan skulle hon mans
sitta uppe i kärnan, besinnandes att var det
ärones och rättfärdighetens Gud som dundra-
de, att vi skulle bäva för hans gudomliga ma-
jestät. Stodo ögonen endast stilla af ren för-
skräckelse på den fattiga själen, men inte att
hon grät, men höll hon sig med all makt kvar

GAHNS MANIOL

DET BÄSTA
FÖR HUDEN
I ALLA VÄDER

"CREMONA"

Den moderna talmaskinen.

Tillverkad av utvalda träslag och med ljudledning, konstruerad
enligt samma principer som violinen, kan den moderna "Cremona"
ärlige musik renare och klarare än hittills kända apparater. —
Största urval av skivor.

A.-B. NORDISKA MUSIKAFFÄREN
Stora Nygatan 11 - STOCKHOLM - Drottninggatan 83
Göteborg, Malmö, Kristiania, Kristianstad.
Specialkatalog gratis!

Billiga o. bra äro
Sveriges Urma-
kars A.-B:s äkta

**VIKING-
Väckarur**

Förnieklat fodral
med mässingsbot-
ten. Stort mäs-
singsverk. Kraftig
väckning. Säljas
under garanti av
alla
Urmakare.

Ärade husmödrar!

Det är Er måhända obe-
kant vad Sveriges bästa
och pålitligaste hjälpmedel
vid småbak heter? Det
heter Goda-Jästmjöl.
Burkar å 25, 40 och 75 öre
köpas och några beprö-
vade recept fås gratis över-
allt.

Handels A.-B. Sten Sjögren & C. o. Göteborg

THULE CACAO

• • • En härlig arom • • •

STEINWAYS
FLYGLAR & PIANINON

HAYA
ERÖVRAT
VÄRLDEN.

Circa 200 000 "Steinway" spelade i alla delar av världen utgöra de pålitliga bevisen för Steinwayinstrumentens anseende och speciella förtäroden. Ett kapital, som närmar sig 1 milliard svenska kronor representerar deras värde.

ENSAMAGENTUR

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM, JAKOBSBERGSGATAN
39

GÖTEBORO MALMO

MUSTAD'S
VÄXT-MARGARIN

BEGÄR HÖGSTA MÄRKET:
MUSTADS
"BÄSTA-VÄXT"

En alltid välkommen
Jäst!

H.E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK ÖREBRO

vid kärribotten, men tog gevaldigern och lyfte henne mans upp och tog jag hennes hand och höll den och läste den bönen i psalmboken, som är att läsa när det dundrar.

Blef väl detta det hårdaste oväder af det slaget, som varit i mannaminne.

Gick ljungelden från östra himlaranden allt till den västra och det så tätt att den ena förskräckeliga strålen uppslukade den andra. Och var dundret sådant, att icke det första upphört, då det andra tog vid. Satt jag hela tiden och höll Lydia vid handen och var hon hvit som ett lärft i ansiktet och stodo ögonen stilla af förskräckelse och märkte jag fullväl det hon satt med underliga ord, änskönt hon ej sade dem högt.

Vid att vi hunnit uppför Kroksjöbacken var Norenus gåendes framför oss. Gick han väl och talade med Homeros, ithy han gick barhufvad och med samma besynnerliga åtbörder. Hälsade han oss med handen och syntes hans ansikte så upplifvat, att jag aldrig tillföre sett det sådant.

Vid det vi kommo in i byn begynte regnet och blef det ett regnande, dertill maken ej heller det varit sedt i mannaminne. Vardt vägarna till vattuflooder och var det ett dån af regnet det der svarade mot himmelens dunder. Och var intet lif att upptäcka vare sig af människor eller djur, ithy allt lefvande hade sökt sitt näste, men sågo vi understundom människor i fönstren af gårdarna de der sågo efter fångkärran som körde framåt efter vägen i denna vedermödan.

Begynte väl ljungelden och dundret att draga sig åter till deras rum, men varade regnandet allt intill kvällen. Men vid det vi foro in i byn der vi skulle hafva herberge den natten, delade sig skyn och solen strålade fram och jorden låg välsignad i dess sken. Och begynte det bli lif i den fattiga själen bredvid mig, var hon väl mest lika en fågel, den der drager hufvudet ut af vingen, då faran är öfverstånden och återfår sitt läte. Sade jag, att skulle hon nu tacka Herran, den allsvåldige, som så underliga bevarat oss undan åskslag och det förderf. Knäppte den fattiga själen ock sina händer och var det detsamma, att hon läste den psalmen som är den 239:de i psalmboken, men var hon dervid mest lika en fågel, den der sjunger ut i luften hvad han vill.

"— Varder jag aldrig förglömmades kvällen efter det ovädrat, att den var så förunderlig att jag inte kunde gå till hvila. Var jag sittandes ute på brotrappan, då väl alla sofvo i huset. Var himmelen nu så klar att ej ett moln syntes, men var den i väster rosenröd och det högt upp mot firmamentet. Och vardt allt vattnet på jorden efter det myckna regnet dess spegelbild så att ängarna och markerna syntes rosenröda och som purpur och scharlakan och steg som en dunst eller en dimma från älfven och vardt den ock rosenröd och doftade björskkogen öfver höfvan och trasten ropade.

Satt jag ännu på brotrappan i begrundan af denna härligheten den der syntes orimlig mot denna resans vedermöda, då Norenus inkom på gården. Syntes han trött af vandringen och hade han nu ej detsamma utseendet, som då han gick på vägen i åskdundret.

Satte han sig på brotrappan och tog påsen af ryggen. Satt han så framöfver lutad och såg mot det röda firmamentet då han sade

Ingen
höstrengöring

blir ordentlig
utan

Röda Björn.

Fråga endast efter **Röda Björn**. Detta otroligt kraftigt verkande putsmedel säljes överallt i pulver och flytande, det senare särskilt avsett för handtag, skyltar o. d.

A.B. FÖRENADE
PIANO & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG

Flyglar, Pianinon, Orglar från landets förnämsta fabriker. Försäljningsmagasin: Stockholm: Drottningg. 23, Göteborg: Arkaden, Malmö: Österg. 28, Norrköping: Drottningg. 16, Gävle: N:a Kungsg. 25

VITRUMS
FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM
STOCKHOLM
Originalflaskor om 500 gram.
Finnes å alla apotek.

Begär
COLMAN'S
SEMAP

Användes i de Kungl. Hushållen.
J. & J. COLMAN, LD., LONDON, ENGLAND.
Ensamagentur för Sverige, GUST. F. BRATT & CO., Göteborg.

VARU-MÄRKE

MENTHOLATUM

INREGISTRERAT

Medel för utvärtes bruk. Kan begagnas vid många tillfällen. Ni gör en tjänst mot var och en, som Ni gör bekant med Mentholatum. Pris i tuber kr. 1:25, i burkar 1:50, 2:75 och 5:00. Finnes snart å alla apotek. Gratisprov genast. Sändes även direkt fr. Generaldepöten för Mentholatum, Österbrogade 4, Köpenhamn O.

Å vårt Förstklassiga
**BESTÄLLNINGS-
SKRÄDDERI**

FÖR DAMER

Äro vi i tillfälle erbjuda ett stort urval utländska nyheter i TYGER o. SIDEN till Kappor, Dräkter o. Klädningar.

Arbetet står under skickligaste ledning varför vi kunna garantera ett stilfullt, solitt och elegant utförande.

PAUL U. BERGSTRÖMS A.-B.
74 DROTTNINGGATAN 74

KOCKUMS

Emaljerade Grytor
starkast och vackrast.

STOCKHOLM Försäljningskontor GÖTEBORG
DROTTNINGGAT. 57 MAGASINSGAT. 25

KOCKUMS JERNVERK, KALLINGE

Husmödrar

kommer alltid ihåg att
**WINBORGS
ATTIKSSPRIT**
har en överträffad
arom och på grund av
sin högre styrka ett
mervärde av 30 öre
per literflaska fram-
för alla andra liknande
fabrikat.

AXA

Havre-gryn
" mjöl
" must

Giv barn och sjuklingar det finaste av allt:

AXA HAVREMUST

**EN KOPP
HULTMANS
RENA
CACAO**

är det bästa
på hela dan!

nog så högt: "nu eldar Sankte Per hett åt ecclesiastiken" —.

XXXVII.

FÖLJANDE DAG HADE DE BLOTT tre mil att åka, då det var beslutat, att de skulle stanna en mil hitanför kyrkbyn, där Lydia dagen därpå uppe på skogen skulle möta sin sista stund.

Det blef en svår kväll med Lydia. Presten satt med henne timme efter timme.

"—var väl hans nit och åstundan, att den fattiga själen skulle befinnas värdig den heliga nattvardens undfående, då det blef en ful sak i hans berättelse att fången förts till döden utan att hafva undfått detta själens högviktiga medikamentum, men var det väl nu icke allenast det, att hon alltjämt intet fattade af det dyra försöningsverket, men var det väl lätt att märka det dödsens räddhoga öfverkommit henne, då vi kommit åt denna orten. Höllt hon min hand alltjämt fast, att jag intet fick gå ifrån henne och stod hennes ögon fulla, som såg hon hvarje stund syner och förskräckelser.

(Forts.)

Kvällar på parkett.

INGEN KAN NU SKYLLA TEATRARN A I Stockholm för bristande verksamhetsiver. Tre premiärer under loppet av en vecka — det är rask fart. Men med den konstnärliga behållningen har det i vissa avseenden varit som med papperen på börsauktionerna: dalande kurser.

"Unge tsaren" på Svenska teatern, ett skådespel av den polska aktrisen-författarinnan Gabriela Zapolska, har måhända gjort lycka därborta i östern tack vare ett starkt och fantasirikt spel. Men själva pjäsen är ingenting annat än ett tomt teaterstycke utan ett drag av liv och sanning. Det har sagts att dess förfäster ligga i en egenartad slavisk stämning, och i den mån en sådan betingas av halvskymning, samovarer, klockringning, korstecken, en döende tsars tassande genom löndörrar, så finns den givetvis. Men det blir i varje fall torftig spis, isynnerhet då man får så mycken fadd sentimentalitet och så många komiskt-patetiska repliker att krydda det hela med. Styckets hjälte, denne djupt bedrövade, hysteriske och i förstone kvinnorrådande yngling, som genomlever sin mänskensbleka kärlekssaga med en liten tscherkessisk danserska innan han knuffas upp på tsarens tron och häktas fast vid en furstlig brud, har haft många bättre föregångare på teater-tiljorna; visserligen ha ej heller de gått fria från en varmfuktig sentimentalitet, men då har det funnits ett muntert ynglingasinne som motvikt. Tsarewitsch är enbart en tråkig stackare, och även om den nu störtade förebilden kan tänkas ha varit en dylik pjalt, är det ur dramatisk synpunkt ett missgrepp att förläna scenisk form åt så mycken ynkedom. Hr Ekman mäktade heller inte tvinga något intresse ur rollen, lika litet som fru Teje kunde komma oss att tro på den lilla danserskans insikt i den djupare levnadsfilosofi, som hon demonstrerade vid tsarewitschs fötter.

Engelsmannen John Galsworthys tragikomedi "Öga för öga", som utgör Intima teaterns nyhet, ligger några trappsteg högre på det litterära planet. Här finns både människokunskap och dramatisk kraft, ehuru författaren icke levererat något mönsterverk. Det är i sina romaner han är konstnären.

"Öga för öga" ger sammanstötningen mellan gammal förfinad lantarkitektur och en uppkomlings på penningens makt byggda självkänsla och revolveringslust. Motivet, gammalt som gatan, utmärker sig icke för någon originell genomföring, men huvudfiguren, uppkomlingen Hornblower, är tecknad med vederhäftig färgläggning och spelas med ej mindre sann karaktäriseringskonst av hr Arehn. Handlingen gömmer för övrigt en nog så beaktansvärd tendens, nämligen den att människors illvilja stundom krossar livsöden, som det ligger utom dess befogenhet att ingripa i.

En hel del av teaterns personal uppträder i stycket, men ingen fångar intresset i samma grad som hr Arehn. Det är ett spel med mærg och bredd, varje gest, varje replik träffar målet.

Blanchteatern har givit plats åt ett danskt familjestycke, "Tyrannens fall", av Sven Rindom. Tyrannen är en äkta man, som genom en gräsänklingskur luttras att bli en hyggelig karl i sitt hem och mot sin snälla hustru. På danska och återgiven med danskt "lune" gör pjäsen sig otvivelaktigt bra, men här var spelet knappast ordinært, med undantag av en roll, som spelades utmärkt. Också höll sig framgången inom blygsamma gränser.

Till premiären av "Danton" på Dramatiska teatern få vi återkomma i nästa nummer.

ARIEL.

YLLEKOFTOR

SENASTE NYHETER

NU INKOMNA

J. F. HOLTZ

H. M. DROTTNINGENS HOFLEVERANTÖR

NESTLÉ'S

Närande.

BARNMJÖL

Lättsmält.

Till salu å apotek samt hos alla specerihandlare.

Pris 3 kronor pr. burk.

Dr E. Dujardins
Kosmetiska Kliniker, Köpenhamn.

Spec. Paraffinbehandling av ansiktsfel (såsom vanprydande form på näsa, mun kinder, haka och byst) samt ärr, rynkor och andra missbildningar.

Amagertorv 31, tisd. o. fred. 4.30—6. Byen 51. Privat Telef. Godth. 41 y.

PARFYMERI
**FLORA
GEFLE**

FLORODOL-
TVAL

Florodol-Tval var morgon ny
Skänker ungdomligt vacker hy.

JAEGER
FOTO.

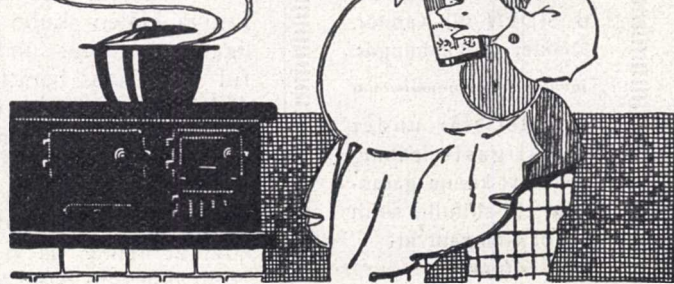
**Cloettas
GULD - CACAO**

ÄR FAMILJENS DAGLIGA DRÖCK

FÖRNÄMSTA SVENSKA FABRIKAT · SÄLJES ÖFVERALLT

VINÄGRONS ÄTTIKSPRIT

ÄR VID MAT-
LAGNING OCH
INLÄGGNING
DEN FÖRNÄMSTA
UTSÖKT GOD
SMÅK OCH AROM

A.-B. VINÄGRONS FÖRENADE FABRIKER
STOCKHOLM - GÖTEBORG - MALMÖ

SKOLORNA BÖRJA!

Sommaren är förbi. Hösten kom fortare än vi anade. På en gång har den tysta staden blivit överbefolkad av bruna, friska, utvilade människor, som med glädje och intensitet kasta sig in i arbetet igen.

Skolorna börja: det är lösen för dagen! Och huru mycket inbegripes ej i dessa två ord. Först då för alla hem och sen för skolorna själva. Inflyttningen från landet, jordningsstället av stadshemmet, den svåra övergången från sommarens oregelbundenhet till terminernas precisa tidsindelning; alla olika skoltider och frukostlov. Ja, här finnas nog ej många hem i vår goda stad, som inte på ett eller annat sätt får känna av att skolorna börja.

Men hos ingen slår väl hjärtat fortare inför de orden, än hos den lilla nybörjaren, sex- eller sjuåringen som på sin första skoldag träder ut i det okända med barnkammaren bakom sig. Ty skolan är väl för honom eller henne i de flesta fall något lockande eller avskräckande *okänt*, även om store bror eller stora syster förut skildrat sina intryck därav.

Vi lärarinnor, som få ta emot dessa små på deras första skoldag, ana vi alltid vilken viktig dag det är? Det är inte nog att vi smycka rummet med blommor och att vi göra den första dagen så högtidlig som möjligt, utan låt oss också hålla en liten rannsakan med oss själva. Denna första skoldag lägges ett frö till ny växt i barnets själ. Vi skola utforska vilken jordmån som finnes att plantera den *lämpliga* växten i. Låt oss lyssna ut detta! Det är inte bara de små som skola lyssna på oss. Vi skola taga vara på deras förslag och frågor. *Disciplin*, ordning och fordran på lydnad kunna genomföras utan att tvinga in barnen i en av oss dikterad skolfåra. Om vi ändå från första skoldagen kunde värna om det där *egna, ofördärvade, omedelbara* som de flesta barn ha innan de komma i skolan! Nog är det härligt, när en liten nykomling ännu vågar fråga och undra högt över allt det som strömmar till den första skoltiden.

Lyckliga lärarinnor och lyckliga barn som få ge och mottaga undervisning i en mindre skola, där det ännu finnes rum för personlighet och individualitet, och där åtminstone de små nybörjarne slippa att socialiseras så fort skolan början. Tids nog komma de ändå dit.

I nordan, sunnan öst o. väst
Pix är bra o. **Pix** är bäst!

Askar i förseglade omslag: 75 öre
och i påsar: 25 öre.

Rolfs

Successmelodierna ur Rolfs Revy 1920.

Häng nyckeln så jag ser den ..... kr. 2:—
Lilla Lola Lo från Hawaii ..... kr. 2:—
Gabriels Eva — visa kr. 2:—
Ju värre du är, dess hållre vill dom ha dig ..... kr. 2:—
Trehundrasextiofem dar ..... kr. 2:—
Eva i paradiset ..... kr. 2:—
Madame de Pompadour ..... kr. 2:—
Det finns en tagg på varje rosenängel ... kr. 2:—
m. fl. m. fl.
Inom få dagar utkommer den kolossalt efterfrågade: "Skaffa mig blott en liten väning." Texten till Rolfs revy i ett häfte ..... kr. 1: 50
samt Folkteaterns kupletter, ett häfte .. kr. 1: 50
Begär katalog!
Hos alla bok- & musikhandlare och Rolfs Musikförlag, Västerlånggatan 67, Rådman-gatan 52.

Som om
de vore

Fabrikanter:
BERNER & ZETTERSTRÖM,
Göteborg 58.

Husvarna

Symaskiner

En svensk symaskin i varje svenskt hem. Förmånliga avbetalningsvillkor.

HUSQVARNAS NAMN
PÅ FABRIKATET

GARANTERAR FULL-
GOD VARA

TILL EXTRA BILLIGA PRISER
UTFÖRSÄLJES ETT PARTI

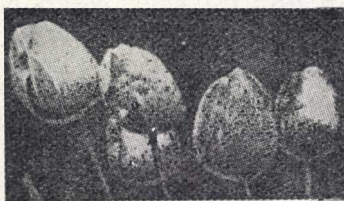
YLLE- OCH SIDENTYGER

I GODA KVALITÉER.

Engelska dräkttyger. Stort urval i cheviot, foulé och melerade. Br. 140 160 cm. Kr. 15.—, 19,50, 21,50	Engelsk serge, svart och kulört. Br. 140 cm. Kr. 15,50, 17,50, 19,50
Franska kläden, svarta. Br. 140 cm. Kr. 21.—, 24.—	Paillette i stort urval. Br. 85 — 90 cm. Kr. 6.—, 7,75, 9,50
Yllevoile i mörka färger. Br. 120 cm. .... Kr. 9,50	Duchesse i färger. Prima kvalitet Br. 95 cm. Kr. 8,50
	Satin grenadine i färger. Br. 100 cm. .... Kr. 9,50

TILL LANDSORTEN MOT POSTFÖRSKOTT ELLER EFTERKRÄV

A/B NORDISKA KOMPANIET
BREVORDEREXPEDITIONEN :: STOCKHOLM

Blomsterlökar

direkt från Holland
till odlingspris.

ILLUSTR. KATALOG GRATIS.

E. H. KRELAGE & SON

Etabl. 1811 HARLEM (Holland) Etabl. 1811

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förnämsta, kan nu registreras i 6 styckekrader efter örats olika hörsel förmåga. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lomhörda i kyrka och teater. För efterapningar varnas.

Öronmassageapparaten MASSACON botar susning för öronen. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St. Louis och den Engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:st. Ankedrottningen av England och Prins Carl av Sverige. Begär katalog och och intyg. Ensamförsäljare för Sverige: MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Veijersgatan 9, MALMÖ 1. — Telefon 49 75

Porslinsservis

handmålad, konstnärligt mönster
för 12 pers. — 58 pjäser

Pris 122: 95

WIKMAN & WIKLUND

Flemminggatan 17, Stockholm

Telefoner: Namnanrop

Prenumerera på Idun!

NYHETER I BOKHANDELN!

Den skönaste rosen.

Berättelse av Hillis Grane.
Andra uppl. Häft. 5 kr., kart.
6: 50, klotb. 8: 25.

Bibliska berättelser.

Enligt Lukas.
Handledning för undervisning på det lägre stadiet i söndags- och vardagsskolor. Bearbetning efter engelskan av Ester Gustavi, lärarinna vid Stockholms folkskolor.
Häft. 6 kr., kart. 7: 50.

Trons stillhet och trons strid.

Tankar och uppslag för bibel- och bönestunder av Rektor Joh. Rinman. Häft. 1: 50.

Ensam med Gud.

Föredrag av C. Skovgaard-Petersen. Häft. 50 öre.

Evangeliska Fosterlands-S. Iftelsens
Förlags-Expedition,
Stockholm 3.

Döva HÖRA

Sedan i marknaden utkommit

Melange

smörblandat margarin

bör varje husmoder undersöka i vilken grad hon med denna utsökta kvaliteten kan replacera det dyra smöret. En alltigenom delikat vara som är för god för slitna reklamfraser.

Fås hos de förnämsta handlande.

Tillverkare:

A.-B. AGRA MARGARINFABRIK - STHLM

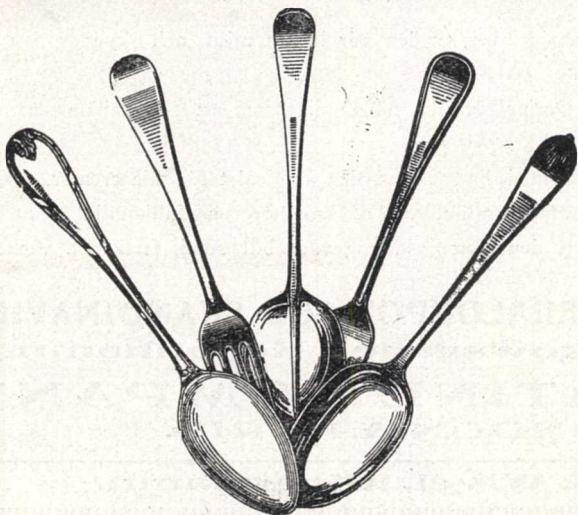

Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORAN, Göteborg.

PRINCE'S NYSILVER SKEDAR,
GAFFLAR OCH HUSHÅLLSSIL-
VER HÅLLER EN MANSÅLDER

Prince's Nysilver, Skedar & Gafflar äro uteslutande tillverkade i bolagets egna verkstäder i Sheffield i en variation av vackra modeller och garanteras bibehålla sitt unika utseende i mer än trettio år.

Prince's nysilver är den enda varaktiga ersättningen för Sterlingsilver. Katalog per post franko.

	Slätmodell	Fantasi-modell
Bordsskedar & Gafflar	£ 4-0-0	£ 4-8-6
Dessertscedar & Gafflar	£ 3-0-0	£ 3-5-0
Soppscedar	£ 4-0-0	£ 4-8-6
Tescedar	£ 1-15-0	£ 1-12-6
Afternoon tea-tescedar	£ 1-4-0	£ 1-8-6

MAPPIN & WEBB

158-162 OXFORD ST. W.1. 172. REGENT ST. W.1
2 QUEEN VICTORIA ST. E.C.4.

LONDON. ENGLAND.

Representanter:
GULDSMEDSBOLAGET I STOCKHOLM
Regeringsgatan 1

JUL
TIDNINGAR

Agenter sökas!
Gods villkor!
Provblad gratis!
Lindblads Uppsala

NÄR ÖDET LEKER.

(Forts.)

På Järntorget mötte hon en yngre herre, som med en smula tvekan hälsade på henne. Hon visste knappt, om hon hälsat igen, hon kände honom ju inte. Jo, milde himmel, tänkte hon, var det inte Eugén — Eugén Strömberg! Hon vände sig om och såg. Som ofta händer, gjorde han ögonblickligen detsamma. Han log till synes generad och skyndade på fortare.

Vad han förändrats på dessa år! Men hon måste medge, att det var till det bättre, åtminstone ytligt sett. Han hade blivit manligare, ståtligare, mera självmedveten och säker. Men de eleganta kläderna gjorde mycket till, tänkte hon. Och så välmående han såg ut! Hon måste le en smula, ty en komisk titel föresvåvade henne: gulaschbaron. Ja, kanske var han något i den vägen nu, hennes fars springpojke! I varje fall var han säkert affärsman och rörde sig med mycket pengar, så mycket psykolog var hon, att hon kunde draga den slutsatsen av hans hållning och yttre.

Och hon tänkte på barndoms-vännen, medan hon gick över Slussen och åkte opp med Katarinahissen. Ja, hon tänkte på honom hela den kvällen, och det var väl endast tröttheten, som gjorde, att hon icke drömde om honom också. Hon mindes stadierna i utvecklingen: först lekkamraten, sedan ungdomsvännen, så den första kärleken — för henne tillika den enda! Hur många gånger hade han varit kär sedan dess? frågade hon sig. Hur många andra kvinnor hade han kysst — var han gift kanske och hade barn?

Nanna Linder var ingen sentimental kvinna, men hon dvaldes gärna i tankens och fantasiens värld. Och det var knappast, att den härliga utsikten oppe från Katarinavägen kunde rycka ner henne till nuet och realiteten.

Men som hon stod däruppe lutat mot stenbarriären och såg de tusende ljusen därner i sommarkvällens begynnande skymning, såg de glimmande vattnen, de ilande färjorna, såg torn och spiror och huskonturer mot den gyllne aftonhimlen — då glömde hon allt det gamla för en stund, hon var glad att leva och vara åter här i sin kära stad

— Stockholm! viskade hon. hon tänkte på en gammal gränad professor, som hon hört uttala det namnet med en känslöbetoning så gripande stark, att hon fått tårar i ögonen. Det var i Uppsala, i ett tal till studenterna av Stockholms nation. Och så fladdrade minnenas legioner åter omkring henne, dunkla som läderlappar, ljusa som eldflugor — i skiftande ljus och mörker som människolivet självt.

(Forts. i B-numret.)

Fyrhornets
Fiskbullar
Kaviar
Sardiner

RADHES ANJOVIS

i ostronsås, Kryddsil, Maltjessil, Apilbiter, Vingesil, Rensad anjovis i dill, Skinn- och benfri ostronanjovis Levereras i bleckkär.

A.-B. Sveriges Förenade Konservfabrike.
GÖTEBORGS Kungl. hoflev.

Luvisca

(REGISTERED)

I Sverige inregistrerat varumärke.

Ett idealiskt tyg för damblusar.

Detta utmärkta blustyg är vackrare och varaktigare än siden.

Se upp för efterapningar!

Akta vara har namnet »LUVISCA» stämplat på varje yard.

Detta är Eder garanti. Fordra att få se det.

Alltid i lager hos landets ledande grossister och detaljister.

SAMUEL COURTAULD & Co.
(Foreign) Limited
19 ALDERMANBURY, LONDON, ENGLAND

TVÄTT - RENEN

PULVRET

Oskadligt för händer och kläder.
Populärt genom sin stora tvålhalt och renhet.

RENNEN
SCHEELS
GÖTEBORGS

OMEGA

Världsmärket bland fickur.

Då den praktiska husmodern väljer sin kaffebländning resonerar hon så här: "Ja,

AMIE'S

härliga kaffe har jag funnit både gott i smak och ekonomiskt i förbrukning." Därför säger hon till sin handlande: "Var god giv mig av Amie's kaffe." Och skulle densamma icke föra därav skriver hon direkt till

Kaffefirman Amie
 Vasagatan 42, Stockholm.
 Rikst. 10838. Sthlmt. 26050.

OSTLINDS
 PIANOIMPORT
 KUNSGATAN 9-11
 RIKS-24243 ALLM 10282

Ensambförsäljare för THE KNABE AMPICO

Världens förnämsta reproducerande flyglar och pianon. Återger fullständigt de stora konstnärernas inspelningar. Kan även användas som vanligt instrument. Kolossal repertoar, klassisk som populär musik.

KARL H. NYMAN
 Specialaffär för
 DAMUTSTYRSJAR
 17 HAMNGATAN
 43 DROTTNINGGATAN
 STOCKHOLM

Begär alltid
MAIZENA
 Oöfverträfflig
 till
 såser,
 bakning,
 maizenagröt
 etc.

SKONA HÄNDERNA

Mången flitig husmoder vet av bitter erfarenhet, huru förstörda och fula händerna bli efter hushållsarbetet, om skarpa rengöringsmedel såsom såpa, tvättpulver eller vanlig tvål användes. Man bör därför alltid försäkra sig om en absolut ren, oförfalskad tvål, icke allenast för ömtåliga tygsorter, utan även för stortvätt, skurning och allmän rengöring.

En världsberömd pianist, som var rädd om sina händer, försäkrade dem för millioner kronor

Husmodern, som är rädd om sina händer, försäkrar dem genom att använda en ren tvål

Sunlight är absolut ren, oförfalskad och oskadlig. Detta garanterar fabrikanterna, i det en belöning, av Kr. 20,000 tillfaller den, som kan bevisa motsatsen — en fullständig försäkring mot skada till händer eller kläder vid användandet.

Sunlight är också billigast i bruket. I såpa, tvättpulver, vanlig tvål och andra mindervärdiga preparat förekomma oftast fyllnadsämnen, tillsatta endast och allenast för att öka såpans eller tvålens vikt. Sunlight däremot är alltigenom tvål.

ANVÄND DÄRFÖR ALLTID

SUNLIGHT TVÅL

Oatine

Det finns skönhet i varje burk Oatine

då Ni använder denna enastående creme varje dag, ty den gör huden mjuk och skyddar den mot de olika fienderna blåst, damm, sol och regn.

Daglig vård av ansikte och hals med Oatine är lika nödvändigt som att tvätta händerna dagligen.

Ingnid ansikte, hals och armar dagligen med litet Oatine, den är idealet för alla cremer, emedan den innehåller havre. Avtorka cremen efter ett par minuter. Då äro porerna fullkomligt rena och huden får sin näring på naturligt sätt, så att den genom ständig vård blir sund, frisk och vacker.

THE OATINE COMPANY'S GENERALDEPOT FÖR SKANDINAVIEN
 Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn.
THE OATINE COMPANY
 LONDON & PARIS.

OATINE. En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

I VARJE HEM I DUNS KOKBOK I DUNS KOKBOK

bör finnas

Pris inb 8:—

11:e uppl.